

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Stichting PAN Nederland
T.a.v. mevrouw M. Mantingh, voorzitter
Korte Elisabethstraat 6
3511 JG UTRECHT

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 4 september 2020
Betreft Gewasbeschermingsmiddelenbeleid

Ons kenmerk
DGA-PAV / 20211084

Uw kenmerk
uw brief van 15 juni 2020

Geachte mevrouw Mantingh,

Dank voor uw brief van 15 juni 2020 waarin u uw zorgen uitspreekt over het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de Nederlandse land- en tuinbouw en uw brief afsluit met een aantal vragen. Uw brief gaat vooral over de inzet van gewasbeschermingsmiddelen en niet biociden. Vandaar dat ik in deze brief spreek over gewasbeschermingsmiddelen.

Ik ben me terdege bewust van de zorgen voor mens, dier en milieu die spelen rondom het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Daarbij leidt het frequent niet meer verlengen van de Europese goedkeuring van werkzame stoffen die regelmatig worden gebruikt in de huidige gewassen en teeltmethoden, ertoe dat telers in toenemende mate knelpunten ondervinden in de bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Dit is voor mij de belangrijkste aanleiding geweest om samen met bedrijfsleven, overheidsdiensten en maatschappelijke organisaties te werken aan een transitie naar weerbare planten en teeltsystemen, het verbinden van de land- en tuinbouw met natuur en het terugdringen van emissies en residuen naar nagenoeg nul. Dit is vastgelegd in de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 en binnenkort hoop ik samen met de betrokken organisaties een Uitvoeringsprogramma bekend te maken met acties en maatregelen die deze transitie moet gaan bewerkstelligen.

Ondanks dat het Europese toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen wereldwijd als het meest stringente beleid wordt gezien, zijn er zeker nog stappen te zetten om de risico's verder terug te dringen. In EU-verband wordt daar ook aan gewerkt en zijn recent, met het verslag van de Europese Commissie over de evaluatie van het Europese toelatingsbeleid, ook nieuwe voornemens bekend gemaakt. Binnenkort zal ik de Tweede Kamer informeren over de Nederlandse appreciatie van die voornemens.

U schrijft in uw brief dat het aantal op de markt beschikbare gewasbeschermingsmiddelen is gestegen. Dat komt voor een belangrijk deel door een toename van werkzame stoffen die als laag risico stof kunnen worden ingedeeld en van biologische origine zijn (bv op basis van micro-organismen). Ondanks het toewerken naar weerbare planten en teeltsystemen zullen waarschijnlijk in alle teelten, ook in biologische teelten, nog

gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn voor een voldoende kwantitatief en kwalitatief aanbod van landbouwproducten. De Nederlandse inzet is, als deze middelen nodig zijn, om dan zoveel gebruik te maken van laagrisico stoffen en emissies terug te dringen tot nagenoeg nul. Dat betekent ook dat het belangrijk is dat er meer laagrisico stoffen worden goedgekeurd.

Maar minstens zo belangrijk is om telers te helpen en te stimuleren om minder afhankelijk te worden van gewasbeschermingsmiddelen. Ik zie een grote overlap tussen het vorig jaar ingezette Nederlands beleid met de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 en het recente initiatief van de Europese Commissie. U verwijst in uw brief onder meer naar de doelen die daarover in de Van Boer tot Bord-strategie staan. Het Nederlandse beleid draagt zeker bij aan het realiseren van die doelen, maar momenteel is nog onduidelijk hoe die doelen, die voor de EU als geheel gelden, uitpakken per lidstaat, wat de referentieperiode is en hoe de voortgang berekend zal worden.¹

Verder vraagt u naar aspecten van het gewasbeschermingsbeleid zoals het verder stimuleren van geïntegreerde gewasbescherming, het terugdringen van emissies en residuen en de verbinding tussen landbouw en natuur/biodiversiteit. Dit wordt momenteel in het kader van het Uitvoeringsprogramma voor de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 uitgewerkt. Ten aanzien van uw vraag over het GLB wijs ik u op het proces tot het opstellen van een Nationaal strategisch Plan voor het nieuwe GLB. Ik vind het belangrijk dat het nieuwe GLB een bijdrage levert aan maatschappelijke opgaven, waaronder de verdere verduurzaming van de landbouw en de bijdrage van landbouw aan de klimaatopgaven.

Met vriendelijke groet,

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

---

¹ Voor meer informatie over mijn inzet ten aanzien van de doelen voor gewasbeschermingsmiddelen en areaal biologische landbouw in de Van Boer tot Bord Strategie, verwijs ik graag naar mijn correspondentie hierover met de Tweede Kamer naar aanleiding van vragen die zijn gesteld in het schriftelijk overleg over de geannoteerde agenda van de Landbouw en Visserijraad op 20 juli 2020. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/17/aanbieding-antwoorden-op-kamervragen-over-agenda-landbouw--en-visserijraad-20-juli-2020> en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/17/beantwoording-aanvullende-kamervragen-over-agenda-landbouw--en-visserijraad-20-juli-2020>